

KATALIKŲ BAŽNYČIOS KATEKIZMAS

Santrauka

Katalikų interneto tarnyba

UDK 23/28:282

Ka575

Viršelyje:

Gerasis Ganytojas. Krikščionių antkapinio akmens fragmentas. III a. pab. Roma (Italija), Domicilės (*Domitilla*) katakombos

Iš pagonių perimtą bukolinį paveikslą krikščionys panaudojo kaip mirusiojo sielos amžinajame gyvenime gaunamo atilsio ir palaimos simbolį.

Figūroje taip pat slypi bendroji *Santraukos* prasmė: Gerasis Ganytojas Kristus, savo valdžia (lazda) vedantis ir ginantis tikinčiuosius (avį), patraukia juos melodinga tiesos simfonija (fleita) ir suteikia atilsį *gyvybės medžio*, t. y. rojų atveriančio jo atperkamojo kryžiaus, paunksnėje.

Versta iš

CATECHISMO DELLA CHIESA CATTOLICA. Compendio.

Libreria Editrice Vaticana, 2005

Libreria Editrice Vaticana omnia sibi vindicat iura. Sine eiusdem licentia scripto data nemini liceat hunc Compendium denuo imprimere aut in aliam linguam vertere.

© Libreria Editrice Vaticana, 2005
00120 Città del Vaticano

© Lietuvos Vyskupų Konferencija, 2007

ISBN 978-9955-653-04-2

© Katalikų interneto tarnyba, 2007

TURINYS

<i>Motu proprio</i>	3
Ižanga	7

PIRMA DALIS

TIKĖJIMO IŠPAŽINIMAS

Pirmas skyrius. „Tikiu“ – „Tikime“	15
Pirmas poskyris. ŽMOGUS PAJĖGUS PAŽINTI DIEVĄ	17
Antras poskyris. DIEVAS PASITINKA ŽMOGŲ	18
Dievo Apreiškimas	18
Dieviškojo Apreiškimo perdavimas	20
Šventasis Raštas	21
Trečias poskyris. ŽMOGAUS ATSAKAS DIEVUI	23
Tikiu	23
Tikime	24
Antras skyrius. Krikščionių tikėjimo išpažinimas	25
Credo. Apaštalų simbolis – Nikėjos–Konstantinopolio simbolis	27

Pirmas poskyris. TIKIU Į DIEVĄ TĖVĄ	29
<i>Tikėjimo simboliai</i>	29
„Tikiu į Dievą Tėvą visagalį, dangaus ir žemės Sutvėrėją“	29
<i>Dangus ir žemė.</i>	35
<i>Žmogus.</i>	36
<i>Nuopulis.</i>	38
Antras poskyris. TIKIU Į JĖZŲ KRISTŲ, VIENATINĮ DIEVO SŪNŲ	39
„Ir į Jėzų Kristų, vienatinį jo Sūnų, mūsų Viešpatį“	40
Jėzus Kristus „prasidėjo iš Šventosios Dvasios, gimė iš Mer- gelės Marijos“	41
Jėzus Kristus „kentėjo prie Poncijaus Piloto, buvo prikaltas prie kryžiaus, numiręs ir palaidotas“	47
Jėzus Kristus „nužengė į pragarus, trečiąją dieną kėlėsi iš numirusių“	50
Jėzus „ižengė į dangų, sėdi visagalio Dievo Tėvo dešinėje“	52
„Iš ten ateis gyvųjų ir mirusiųjų teisti“	52
Trečias poskyris. TIKIU Į ŠVENTĄJĄ DVASIĄ	53
„Tikiu į Šventąją Dvasią“	53
Tikiu „šventąją visuotinę Bažnyčią“	55
<i>Bažnyčia Dievo plane</i>	55
<i>Bažnyčia – Dievo tauta, Kristaus Kūnas, Šventosios Dvasios šventovė</i>	57
<i>Bažnyčia yra viena, šventa, visuotinė ir apaštališka</i>	58
<i>Tikintieji: hierarchija, pasauliečiai, pašvęstasis gyvenimas</i>	62
Tikiu „šventųjų bendravimą“	66
<i>Marija – Kristaus Motina ir Bažnyčios Motina</i>	66
Tikiu „nuodėmių atleidimą“	67
Tikiu „kūno iš numirusių prisikėlimą“	67
Tikiu „amžinąjį gyvenimą“	68
„Amen“	71

ANTRA DALIS

KRIKŠČIONIŠKOJO SLĖPINIO ŠVENTIMAS

Pirmas skyrius. Sakramentinė ekonomija	77
Pirmas poskyris. VELYKŲ SLĖPINYS BAŽNYČIOS LAIKE	79
Liturgija – Švenčiausiosios Trejybės veikalas	79
Velykų slėpinys Bažnyčios sakramentuose	80
Antras poskyris. VELYKŲ SLĖPINIO SAKRAMENTINIS ŠVENTIMAS	82
Bažnyčios liturgijos šventimas	82
<i>Kas ją švenčia?</i>	82
<i>Kaip ją švęsti?</i>	83
<i>Kada ją švęsti?</i>	84
<i>Kur ją švęsti?</i>	84
Liturgijos įvairovė ir slėpinio vienybė	85
Antras skyrius. Septyni Bažnyčios sakramentai	87
Septyni Bažnyčios sakramentai	87
Pirmas poskyris. ĮKRIKŠČIONINIMO SAKRAMENTAI	89
Krikšto sakramentas	89
Sutvirtinimo sakramentas	92
Eucharistijos sakramentas	93
Antras poskyris. GYDYMO SAKRAMENTAI	98
Atgailos ir Sutaikinimo sakramentas	98
Ligonių patepimo sakramentas	102
Trečias poskyris. TARNAVIMO BENDRYSTEI IR MISIJAI	
SAKRAMENTAI	103
Šventimų sakramentas	104
Santuokos sakramentas	107

Ketvirtas poskyris. KITOS LITURGIJOS ŠVENTIMO RŪŠYS . . .	110
Sakramentalijos	110
Krikščioniškosios laidotuvės	111

TREČIA DALIS

GYVENIMAS KRISTUJE

Pirmas skyrius. Žmogaus pašaukimas – gyvenimas Šventojoje

Dvasioje 117

Pirmas poskyris. ŽMOGAUS ASMENS KILNUMAS 119

    Žmogus – Dievo paveikslas 119

    Mūsų pašaukimas palaimai 119

    Žmogaus laisvė 120

    Žmogaus veiksmų moralumas 121

    Aistrų moralumas 122

    Sąžinė 122

    Dorybės 123

    Nuodėmė 126

Antras poskyris. ŽMONIŲ BENDRUOMENĖ 128

    Asmuo ir visuomenė 128

    Dalyvavimas visuomenės gyvenime 129

    Socialinis teisingumas 130

Trečias poskyris. DIEVO IŠGANYMAS: ĮSTATYMAS IR MALONĖ . 131

    Moralinis įstatymas 131

    Malonė ir nuteisinimas 133

    Bažnyčia – Motina ir Mokytoja 134

Antras skyrius. Dešimt įsakymų	137
Išėjimo knyga – Pakartoto Įstatymo knyga – Katechetinė formulė	139
Pirmas poskyris. „MYLĖK VIEŠPATĮ, SAVO DIEVĄ, VISA ŠIRDIMI, VISA SIELA IR VISU PROTU“	142
Pirmas įsakymas: Aš esu Viešpats, tavo Dievas. Neturėk ki- tų dievų, tik mane vieną	142
Antras įsakymas: Netark Dievo vardo be reikalo	144
Trečias įsakymas: Švęsk Viešpaties dieną	145
Antras poskyris. „MYLĖK SAVO ARTIMĄ KAIP SAVE PATĮ“	146
Ketvirtas įsakymas: Gerbk savo tėvą ir motiną	146
Penktas įsakymas: Nežudyk	148
Šeštas įsakymas: Nesvetimauk	153
Septintas įsakymas: Nevok	156
Aštuntas įsakymas: Melagingai neliudyk	160
Devintas įsakymas: Negeisk svetimo vyro ir svetimos moters	161
Dešimtas įsakymas: Negeisk svetimo turto	162

KETVIRTA DALIS

KRIKŠČIONIŠKOJI MALDA

Pirmas skyrius. Malda krikščionio gyvenime	169
Pirmas poskyris. MALDOS APREIŠKIMAS	171
Maldos apreiškimas Senajame Testamente	171
Malda iki galo apreikšta ir įgyvendinta Jėzuje	173
Malda Bažnyčios laikais	174

Antras poskyris. MALDOS TRADICIJA	176
Prie maldos šaltinių	176
Maldos kelias	176
Maldos vadovai	177
Trečias poskyris. MALDOS GYVENIMAS	178
Maldos formos	179
Maldos kova	179
Antras skyrius. Viešpaties malda <i>Tėve mūsų</i>	183
Tėve mūsų	183
„Visos Evangelijos apibendrinimas“	185
„Tėve mūsų, kuris esi danguje“	186
Septyni prašymai	187
Priedai	193
A. Bendrosios maldos	195
B. Katalikų mokymo formulės	211
Teminė rodyklė	213
Biblijos santrumpos	229